

BOG

FORTABE SIG (/BOEGER/FORTABE-SIG-ROMAN)

Af Annie Ernaux (/forfattere/annie-ernaux) (2023)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-)

BASIS%3A135928224&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/fortabe-sig-roman) for at anmelde

Annie Ernaux skriver frydefuldt om kvindens begær og giver nye perspektiver på den tætte forbindelse mellem begæret, smerten og skriften.

TAGS:

BEGÆR (/TAXONOMY/TERM/896)

ENSOMHED (/TAXONOMY/TERM/2774)

FORELSKELSE (/TAXONOMY/TERM/3296)

FØLELSER (/TAXONOMY/TERM/3597)

IDENTITET (/TAXONOMY/TERM/4706)

KÆRESTESORG (/TAXONOMY/TERM/6090)

KÆRLIGHED (/TAXONOMY/TERM/41)

LIDENSKAB (/TAXONOMY/TERM/6372)

LYST (/TAXONOMY/TERM/6654)

PARFORHOLD (/TAXONOMY/TERM/13726)

SAVN (/TAXONOMY/TERM/9266)

SEX (/TAXONOMY/TERM/9381)

ANMELDELSE

12 maj.23

(/users/lise-vandborg)

Af Lise Vandborg (/users/lise-vandborg)

Redaktør

Annie Ernaux skriver frydefuldt om kvindens begær og giver nye perspektiver på den tætte forbindelse mellem begæret, smerten og skriften.

En af den franske nobelpristager Annie Ernaux's vigtigste værker er kortromanen *Simpel lidenskab* (<https://litteratursiden.dk/boeger/simpel-lidenskab-roman>) om en affære mellem den knap 50-årige forfatter og en yngre, gift mand. 'Fortabe sig' skildrer den samme affære, men med langt flere saftige

detaljer, og ikke mindst, hvordan hun i den evige venten på hans næste opringning kastes tilbage til smertepunkter i fortiden. De to bøger spejler hinanden og kan læses som et samlet værk om fortabelsens dobbelthed.

Ernaux skriver i prologen, at dagbogen rummer "*noget rå og mørkt uden frelse, en slags ofring*". Netop mørket og underkastelsen gør 'Fortabe sig' til et skelsættende værk om begæret: "*Denne frygtelige trang til en mand, der ligger så tæt på længslen efter døden og tilintetgørelsen af selvet.*" Dagbogen blotlægger, hvordan affæren med den 13 år yngre russiske diplomat kaldet S. får hende til at se alt i skyggen af begæret. Hendes to voksne sønner og omverdenen nævnes næsten ikke.

Den rå, hudløse og personlige beskrivelse af begæret og fornedrelsen går lige i kroppen på læseren. Begæret fylder Ernaux med smerte og rædsel samtidig med, at den bringer hende i en rus, og hun kan opløftet konstatere: "*Jeg har aldrig været så smuk som nu. Smukkere end da jeg var tyve år, tredive år.*" Det umættelige begær efter S. har rod i, at han vækker stærke følelser fra hendes fortid. Hans lidt primitive og ikke-intellektuelle væsen minder om hendes eget ophav og taler til – og fuldbyrder - hendes ungpigedrømme.

'Fortabe sig' er også øjenåbnende læsning ved at give nye perspektiver på den dybe sammenhæng mellem begæret, smerten og skriften. Udpenslingen af, hvordan "forelskelsens rædsel" minder Ernaux om fortidens smertepunkter og på samme tid trækker tråde til tematikker i forfatterskabet med rod i hendes eget liv, er stærk læsning. Smerte og rædsel forbinder sig på tværs af tiden og sammenflettes i både liv og værk. Fortabelsen kædes både sammen med moderens skæbne og død og ikke mindst med den smerte, hun selv oplevede i 1963, hvor hun fik foretaget en illegal abort. Ernaux skrev senere om aborten i romanen Hændelsen (<https://litteratursiden.dk/boeger/haendelsen-roman>), som udkom i 2000, året før udgivelsen af 'Fortabe sig'.

Endnu mere bemærkelsesværdigt er det, at der i slutningen af dagbogen er et spor til romanen Skammen (<https://litteratursiden.dk/boeger/aarene-roman>): "*jeg nedskrev i går for første gang: "Min far ville dræbe min mor". En slags indledende fortælling, en forudsætning for alt det andet.*". Det vil sige, at 'Fortabe sig' rummer de første noter til 'Skammen' fra '97, hvor drabsforsøget i barndommen fremhæves som det, der fik hende til at skrive. Det er en særdeles betydningsmættet passage, der både peger frem og tilbage og forener forfatterskabets grundtone af liv og skrift.

Dagbogen kaster derfor ikke alene nye perspektiver på at fortabe sig i begæret og de dybe spor, længslen sætter, men den spiller også sammen med flere af de centrale værker i forfatterskabet. Ligesom i resten af forfatterskabet er der i 'Fortabe sig' en fortsat forhandling af forholdet mellem liv og skrift, og i dagbogen går hun endnu tættere på livet ved at stille sine komplekse følelser nøgent frem og skrive om det, der sjældent skrives om. Selv om hun beskriver fornedrelsen i fortabelsen, tager hun på sin vis magten ved at skrive så minutøst og bramfrit om den.

Mens flere af Ernaux's romaner, særligt hovedværket Årene, (<https://litteratursiden.dk/boeger/aarene-roman>) giver et billede af både tid, køn og klasser, zoomer hun i dagbogen helt ind på begæret og smerten, og det er overordentlig modigt gjort. Det er en gave til de danske læsere, at bogen nu er udkommet på dansk i Niels Lyngsøs fremragende oversættelse. 'Fortabe sig' er en banebrydende bog om kvindens begær og en stærk og berusende læseoplevelse.